

פגשת של רבי נתן אברסלב

לזכרון נצח מוריני ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

שבת בשלח

ויצעקו בני ישראל אל ה' .. (שמות יד, י)

כל הצעקות וזעקות שצריכין לצעק בעת הצרה, רחמנא לצלן, הכל הוא לזכות שיאיר עליו הדעת למצא ההרחבות גם בתוך הצרה, עד שיוכל לשמח נפשו כל כך, עד שיהפך היגון ואנחה עצמו לשמחה, שעל ידי זה עיקר הכנעת הסטרא אחרא והיכלי התמורות, שהם בחינת עצבות ויגון ואנחה, וזוכין לברר הקדשה שהייתה בגלות ביניהם, שעל ידי זה דייקא יוצאין מן הצרה והגלות. (לקוטי הלכות - הלכות הודאה ו- אותיות י"ב י"ג לפי אוצר היראה - יסורים וישועה - ח')

ויבאו בני ישראל בתוך הים בניבשה ... (שמות יד, טו)

היינו כשמים הזידונים מתגברים חס ושלוש, שהם בחינת ההרהורים רבים ובלבולים וכו', שהם בחינת מצולות ים ואין מקום לבר'ח לא לפנים ולא לאחור ולא משום צד, שאז הנפש הישראלית בצרה ובמצוקה גדולה, בבחינת יונתי בחגווי הסלע בסתר המדרגה וכו', אזי אין תקנה כי אם שיסיח דעתו ולא יסתכל לאחוריו כלל, רק יזדרז כגיבור לרוץ ארח לעבר על כל המחשבות והבלבולים ולילך בדרך שהוא עוסק בו בתורה ותפלה וכו', ולא יסתכל לאחוריו כלל, רק יעשה את שלו.

וזהו בחינת דבר אל בני ישראל וייסעו, שילכו לדרכם ויקפצו לתוך הים ולא יחשבו ולא יסתכלו לאחוריהם כלל. וכן עשו, שקפץ נחשון לתוך הים ואחוריו כל ישראל והלכו בים עד חטמם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, היינו שלא הסתכלו על מים השוטפים מים הזידונים בחינת מצולת ים שהם הבלבולים והרהורים הרעים והמחשבות רבות המבלבלות אותם בעבודתם, ובפרט בתפלתם, רק קפצו לתוך המצולת ים והלכו לבטח דרכם ועסקו בעבודתם בתורה ותפלה וכו' בתוך התגברות שאון גלי הים שהם המחשבות והבלבולים ולא הסתכלו לאחוריהם כלל, רק עשו את שלהם ובודאי כל מה שהתגברו לבלי להסתכל עליהם ולילך בתוכם בודאי התגברו המצולות ים כנגדם יותר ויותר כמו שני אנשים הנלחמים זה עם זה. אבל ישראל עם קדוש לא הסתכלו על כל זה, וקיימו עצה הנ"ל להתחזק לבלי להסתכל עליהם כלל, רק לילך דרכם הקדוש בתוכם, בתוך שטיפת הים, עד שבאו עד חטמם. ואז כשראה ה' יתברך חזק לבבם שאינם מניחים עבודתם בשום בלבול שבעולם, אזי חמל עליהם ובקע הים מפניהם ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה, כי כן הדבר כשמתחזקים בהתחזקות גדול לילך דרכו בתפלתו ועבודתו ולבלי להביט לאחוריו ואינו מסתכל אחריהם כלל, אזי פתאום הם נתבטלים לגמרי ממש כמו הים שנתבטל לפני בני ישראל ונתהפך ליבשה. (לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן ד' - ז')

ויאמינו בה' ובמשה עבדו ... (שמות יד, לא)

העיקר הוא אמונת חכמים, כי העיקר הוא התכלית. וצריך כל אדם לחוס על עצמו ולחשב תמיד בכל יום על תכליתו הנצחית ומה יהיה סופו וכו'. ולזכות לתכלית הטוב באמת אי אפשר כי אם על ידי אמונת חכמים, כי אי אפשר להאדם להגיע ולחזור למקור נשמתו כי אם על ידי החכמים הצדיקים אמתיים, כי אפילו כשרים ויראים ועוסקים בתורה אינם יכולים להגיע לשלמותם כי אם על ידי החכמים והצדיקים אמתיים. מכל שכן מי שפגם איזה פגם, מכל שכן מי שפגם ועבר הרבה, חס ושלוש, כמצוי עכשיו בעונותינו הרבים, בודאי אי אפשר לרפאתו בגוף ונפש כי אם על ידי הצדיקים הגדולים והנפלאים באמת שיודעים לדרש את התורה בשלמות באמת ויודעים שרשי נפשות של כל אחד

מישראל בהתורה, ויודעים לפרש ולבאר כל הדרכים והעצות והנתיבות והתחבולות שצריך כל אדם שבעולם הרוצה לגשת אל הקדש, באפן שיוכל כל אחד לקבל רפואה לכל מיני חלי הנפש והגוף שבעולם. (לקוטי הלכות - הלכות שבת ו- ג' לפי אוצר היראה - אמונה - ל"ו)

למען אנחנו ... (שמות טו, ד)

וזהו בחינת מה שאמר ירמיה לישראל (ירמיה ב, לא): הדור אתם ראו דבר ה', ודרשו רבותינו ז"ל (רש"י בשלח טו, לב): 'שמעו' לא נאמר, אלא 'ראו', מכאן שהוציא להם צנצנת המן וכו' ואמר להם ראו במה נתפרנסו אבותיכם וכו'. כי ישראל במדבר נזונו על ידי בטחון לבד, שזהו בחינת המן שירד להם בלי שום עשייה ועסק ומשא ומתן כלל. והכל היה בזכות משה שהוא הדעת ודורו דור דעה שהמשיך בהם דעת גדול כל כך עד שהיו מכוונים עיני דעתם להסתכל בביטחון לה' יתברך לבד עד שירד להם המן ארבעים שנה דבר יום ביומו. וזה בחינת הנסיון הנאמר במן, כמו שכתוב (שמות טו, ד): הנני ממטיר לכם לחם מן השמים למען אנחנו וכו'. כי עיקר הנסיון אם יתחזקו בביטחון בכל יום ויום ולא יחשבו ויהררו מחשבה אחרת לדאג בשביל פרנסה לאמר: מה נעשה אם לא ירד המן מחר, רק יתחזקו בביטחון בכל יום ויום שה' יתברך יתן להם בודאי אכלם בעתו. וכמוכן שם בפרשה שזה היה עיקר הנסיון של המן אשר על כן נצטוו (שמות טו, יט): איש אל יותר ממנו עד בקר. ועל כן באמת נמצאו בהם אנשים אשר הותירו ממנו. ויקצף עליהם משה, כי עיקר ירידת המן הוא על ידי בטחון לבטח בה' יתברך לבד, שזהו בחינת הסתכלות, שעל ידי זה לבד עושיין גבול וזמן להשפע שעל ידי זה ירדה הפרנסה להם מן השמים לבד.

וכן אמרו רבותינו ז"ל (שמות רבה כה, ט) שבשביל זה ירד להם המן בכל יום ולא בפעם אחד על כמה ימים, כדי שיתלו עיניהם למרום, היינו כנ"ל כדי שיהיה להם בטחון חזק וכנ"ל, וזהו שאמר להם ירמיהו כשרצה שיעסקו בתורה ויתחזקו בביטחון לבד עד שתבוא להם הפרנסה מן השמים לבד בלי שום עסק כמו שירד המן לאבותינו, על כן אמר להם: ראו דבר ה' - 'ראו' דייקא, היינו שהודיע להם שעיקר המשכת הפרנסה הוא על ידי כח הראות לבד שהוא בחינת בטחון. שעל ידי שהאדם מסתכל בביטחון רק לה' יתברך לבד הוא יכול להמשיך פרנסה במועדו ובזמנו בלי שום סבה ועסק כלל רק שתבוא לו הפרנסה מן השמים כמו ירידת המן ממש שהיה רק על ידי בטחון כנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות משא ומתן ד' - אות ב')

(ספר אג"י הנחל ב' - מכתב ח')

מלתב

... לכבוד עיני ולבי, השואב ממי החכמה של הצדיק החכם האמת לרוות צמאון נפשו היקרה ולהשקות בהם נפשות ישראל היקרים המשלכים ומתגוללים בזהמת הרוח שטות וטעות של המינות ואמונות כזביות, שהם בחינת מימי המבול המתגברים להחריב את העולם, והצדיק הוא עיקר הרפואה וההצלה מזהמתם וטמאתם. שלום וחיים ארכים, חיים טובים, חיים אמתיים, חיים נצחיים. בני יקירי, זכר היטב היטב את כל החסדים והנפלאות שעשה עמך ה' יתברך, כן יוסיף ה' עמך אלף פעמים.

כל ישעו וכל חפצו וכל מגמתו של רבנו הקדוש זצ"ל, שנוכה לילך עם דבריו, היינו לקיימם כפשוטם ולהבין דבר מתוך דבר, ולמצא לעצמו

עיקר ביאת האיש הוא אלוהים ... האותיות האלוהים וזה עיקר האלוהים ...

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב', סו)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

עצות בכל יום ויום תמיד בכל מה שעובר על האדם בכל עת וזמן, ביום ובלילה, בשכבו ובקומו ובלכתו בדרך, בימי נעוריו ובימי בחרותו ובימי זקנותו מתחילתו ועד סופו, הן בינו לבין עצמו הן בהנהגתו עם ביתו ואשתו ובניו.

בימי חֲכָה ופורים מאיר הארה נפלאה שהוא הארת הצדיק הגדול שיכול להאיר גם בהנופלים מאד והחוללים ביותר.

בחֲכָה ממשיד כל אחד בביתו בחינת קִדְשֵׁת נרות המנורה שהם בחינת הארת תקף הרצון דִקְדָשָׁה, שנמשך על-ידי הצדיק האמת בחינת משה שמדליק ומאיר כל נפשות ישראל באור גדול בכל מיני חשך ואפלה, ומצילים משטף מים רבים של כפירות ואמונות כזביות שהם בחינת מימי המבול המתגברים להחריב את העולם.

עיקר האור של כל האורות שבעולם נמשך מהצדיק הגדול שהוא בחינת משיח, שהוא עוסק בכל דור להעלות נפשות ישראל מהיכלי התמורות והקליפות, שעיקר התגברותם על-ידי עצבות. והצדיק הזה ממשיד השמחה ממקור השמחה גם על הנפשות החלושות והירודות ביותר, שזה בחינת הדלקת נר חֲכָה למטה מעשרה טפחים.

ימי חֲכָה הם ימי הודאה, בחינת שעשוע עולם הבא, ואז ממשיד השמחה מקץ האחרון, מבחינת שלמות הגִּזְלָה שתהיה על-ידי משיח צדקנו.

זכר היטב היטב את כל הטובות ונסים ונפלאות שעשה ה' יתברך עמנו בדרך הזה בעצם שפלותנו, שזכינו לאחז עצמנו בקשרי אהבה בהצדיק האמת אשר באש התורה והדעת שמגלה ברשפי אש, בבחינת "הלא כה דברי כאש", הוא שורף ומכלה כל החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה שהם בחינת האמונות כזביות של נביאי השקר וכל הכפירות והקשיות והמבוכות שמכניסים הכופרים על ה' יתברך ועל תורתו וצדיקיו האמתיים שממש עיקר אריכת הגלות.

עיקר אריכת הגלות על-ידי המחלקת ושנאת חנם, כי המחלקת שחולקים על הצדיק האמת זאת הייתה בערכנו יותר מכל העוונות. כי אף-על-פי שיש הרבה עוונות, בפרט עכשיו כמו שמצוי בימינו אלה ביותר, ה' יתברך יציל להבא, אף-על-פי כן הכל היה נתקן על-ידי הצדיק האמת שמאיר בישראל דרכים קדושים חדשים לגמרי, להשיבם מדרכיהם הרעים ולתקנם

כֻּלָּם. אך הבעל-דבר מתפשט לארכו ולרחבו להרחיק מאד מהצדיק האמת שיש לו כח הזה, ומשתדל בתחבולותיו למנע מלהתקרב לצדיק האמת שבו תלוי עיקר שלמות תיקון נפשו וכל תקוות ישראל. וכל מה שהאדם גדול במעלה ביותר ויש בו מדרגה ובחינה גבוהה יותר, מתגבר עליו ביותר למונעו מלהתקרב לצדיק, כי אם היה הוא מתקרב מי יודע מה היה נצמח מזה טובה ותיקון לכלל ישראל ולכל העולמות.

באהבה וגעגועים וברכת שלום וחיים אמתיים. ישראל דב אודעסר

עצות ותפילות

(לקוטי עצות – צדקה, סימן ז')

על-ידי צדקה שנותנת לעני הגון, על ידי זה נתתקן כל ממונו, ואזי נתגלה על ידי ממונו גוונין עילאין, שהם עיקר התגלות גדלת הבורא יתברך, ועל ידי זה מכניעין ומשברין הקליפות והדמיונות והבלבולים והתאוות והמניעות שמתגברין על האדם בכל פעם שצריך לעלות מדרגה לדרגה, ומתפשטין עליו מאד ואין מניחין אותו לכנס אל הקִדְשָׁה. ועל-ידי צדקה לעני הגון משברין אותם ועולין ממדרגה למדרגה (לקוטי מוהר"ן א', סימן כה).

● ... וזכני ברחמך הרבים, לתן צדקה הרבה לעניים מהגנים, ותחמל עלי בחמלתך הגדולה, ותזמין לי תמיד עניים מהגנים צדיקים וכשרים באמת לזכות בהם. ותשפיע לי שפע טובה וברכה, ותעזר לי ותזמין לי ממון הרבה לצדקה, ואזכה לעזר ולהושיע ולהחזיק ידי לומדי-תורה ועובדי ה' באמת. ותצילני ברחמך ותשמרני, שלא אכשל לעולם בעניים שאינם מהגנים חס ושלום. כי אתה ידעת ה' אלקינו, כי בשר ודם אנחנו, והאדם יראה לעיניים, ואיני זוכה לידע ולהבחין בין ההגונים לשאינם הגונים. על כן שטחתי אליך כפי, שתרחם בטובך ותזמין לי תמיד עניים הגונים וכשרים באמת לזכות בהם. ותעזרני שאזכה להחזיקם בכל עז לתן להם צדקה הרבה בשמחה ובטוב לבב בסבר פנים יפות, עד שאזכה שיתעורר על-ידי הצדקה שלי, כל הגוונין עלאין המלבשין בממון של ישראל, גוונין עליונים שאתה מתפאר בהם,

ויכללו הגוונין הקדושים זה בזה, ויאירו באור גדול, עד שיתגלה על-ידי זה גדלת הבורא יתברך. ותתפאר ותתנשא ותתגדל ותתרום על-ידי התגלות הגוונין הקדושים, שיתגלו ויכללו ויאירו על-ידי הצדקה שלנו. ונזכה שיהיו נעשים על-ידי-זה "בגדי ישע מעיל צדקה". (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה כה)

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... אפשר להבין שרבנו הקדוש מגלה... יש בזוהר וב"ליקוטי מוהר"ן: שיש שיר שהוא יחזיר כל העולם להשם יתברך, לתורה, על ידי השיר הזה, אז מגלה רבנו שהוא זה השיר, "נ נח נחמ נחמן".... השיר הזה הוא 'פשוט, כפול, משולש מרובע, י' זה פשוט, 'נח' כפול, 'נחמ' משולש, 'נחמן' מרובע, וגם יש בו עשרה אותיות, "נ נח נחמ נחמן" זה עשרה אותיות, זה כנגד עשרה מיני נגינה שהוא גילה שזה מסוגל לתקן פנים הברית, זה ה"תיקון הכללי", עשרה מיני נגינה! רואים עכשיו שזה עושה פעולות, הוא נעשה מפורסם בכל העולם.

גם מה שהוא אמר לפני מאתיים שנה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", והוא מגלה בהפתק, מה שאמרתי ש"האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", זה "אמרתי עליד", ככה כתוב בהפתק, גם הוא מגלה שהוא זה השיר, השיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה אני בעצמי, 'נחמן מאומן', הוא זה השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע'.

יש כמה אנשים ששואלים: "הוא ירד מן השמים?", איזה גוון? יש לו כל הגוונים, זה פלא כזה שלא היה מעולם דבר כזה, הוא כבר נפטר והוא מדבר איתי "תלמידי היקר", יחד עם המכתב, "עליך אמרתי", "נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", "חזק ואמץ בעבודתך", מי אומר את זה? "נ נח נחמ נחמן מאומן", זה הניגון של 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', בעשרה אותיות של השם "נ נח", "נ נח נחמ נחמן" זה עשרה

אותיות כנגד עשרה מיני נגינה שגילה בשביל תיקון הברית, "תיקון הכללי", עשרה מיני נגינה, עשרה מזמורי תהלים, צריכים סימנים יותר מזה? "וסמן... י"ז בתמוז יאמרו... י"ז בתמוז לא ידע שום... רק אני לבדי ידעתי מזה, והיה לי צער גדול, יכולתי למות מגודל הצער, אז הוא בא אלי "תלמידי היקר", אתה תמות? לא, אתה "תלמידי היקר", "עליך אמרתי מיין

פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", אתה צריך {לעמוד} על כורחך. "חזק ואמץ בעבודתך", "המכשלה הזאת תחת ידך", דווקא זה על ידי שלא התענת, מכשלה, זה מכשול גדול, על ידה נעשה הפתק, לולא זה לא היה הפתק.

"וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", אל תחשוב שזה סתם נייר, הוא נתן לי סימן "י"ז בתמוז", הם חשבו כולם שאני יצאתי מן הדעת, נעשייתי משוגע, ואמרו: "כך הוא כל חסידי ברסלב, סוף כל סוף נעשה משוגע!", מה זה? פתאום נעשה משוגע בגלל שהיה בעצבות ואחר כך היה בשמחה כזה, מה זה? זה לא דבר רגיל, הוא משוגע כזה, שאין לו רפואה לצאת מזה, אז הם באו העירה בני הישיבה, וכל אחד סיפר בבית הכנסת שלו: "הברסלבי נעשה משוגע", "מה? איך אתה יודע?", "הוא היה בעצבות כזה שהיה פחד להסתכל עליו, ואחר כך פתאום נעשה בשמחה, והיה מרקד כל הלילה, מה זה? זה לא נורמלי", אז קיבלתי שם משוגע...

סיפור

(ספר ימי מוהר"ן חלק ב' – סימנים כ"ה המשך)

... ואם אין אנו זוכים לקבוע דירתנו שם מחמת גדל המניעות שיש לכל אחד ואחד על-זה, על כל פנים נזכה להיות שם פעם אחת כל ימי חייו, לילך שם ארבע אמות על כל פנים, שגם זה טוב מאד כמו שהפליגו רבותינו וזכרונם לברכה וגם אולי על ידי זה שנלך שם ארבע אמות, נזכה אחר כך לנסוע עוד הפעם לקבע דירתנו שם ועל כל פנים איך לא נחוש להיות פעם אחת במקום חייו, במקום קִדְשָׁתנו, בארץ חמדה שהבטיח הקדוש ברוך הוא לאבותינו כמה פעמים, וחזר ההבטחה כמה פעמים הרבה בלי שיעור לגודל חבתה (ועין בדברינו מזה במקום אחר באריכות) הן על כל אלה ויותר מזה שאי אפשר לבאר כאן נתחזקתי על ידי המניעות עצמות יותר ויותר ואף על פי כן עדיין היה לבי חלוק לשתיים נוטה לכאן ולכאן בלי הכרע, מחמת כמה וכמה מניעות המח שהיה בדעתי מאד שאי אפשר לפרטם: